

Infrastrukturdepartementet**Remiss. Bromma flygplats - underlag för avveckling av drift och verksamhet, Ds 2021:25**

Infrastrukturdepartementet har gett Region Gotland tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet Bromma flygplats - underlag för avveckling av drift och verksamhet, Ds 2021:25.

Återigen är frågan om nedläggning av Bromma flygplats aktuell. Nu, som tidigare, vill Region Gotland lyfta den stora betydelse som flygplatsen har för den regionala tillgängligheten. Bromma är hela landets flygplats och nödvändig för att utveckla hela Sverige.

Flygtrafiken och flygandet har naturligtvis kraftigt påverkats av pandemin. Vi menar dock att det är alltför tidigt att dra långtgående slutsatser av detta. Att i det här osäkra skedet lägga ned Bromma flygplats riskerar att bli missriktat.

Flygtrafik till både Bromma, navet för nationell trafik, och Arlanda, navet för internationell trafik, är viktigt för en fortsatt positiv utveckling av näringsliv och samhälle. Resor som fungerar effektivt över kommun- och länsgränser är avgörande för den regionala utvecklingen och för möjligheten att bo och verka i hela Sverige. Stockholm är Sveriges tillväxtmotor och därför behövs goda förbindelser till huvudstaden. Parallellt har landsbygden kommit alltmer i fokus och intresset för att bo på, besöka och etablera verksamhet på dessa platser ökar. Även då är goda kommunikationer av största betydelse. Bromma flygplats har här en viktig roll att fylla. Vi ser det därför också fortsatt som angeläget att Bromma ingår i det nationella basutbudet av flygplatser, som en del i flygtransportsystemet som ska garantera en grundläggande interregional tillgänglighet i hela landet.

En stor gemensam uppgift är att begränsa flygets klimat- och miljöpåverkan. Här skulle Bromma flygplats kunna ha en viktig roll i den gröna omställningen, som en utvecklingsflygplats/plattform för fossilfritt flyg. Gotland, som av regeringen är utsedd energipilot, skulle tillsammans med Bromma flygplats kunna visa vägen för hur nationella mål kan nås för både transport- och klimatpolitiken.

Av beredskapsskäl är en situation med endast en flygplats i Stockholmsområdet osäker. Två flygplatser ger en värdefull flexibilitet. Om något händer på den ena flygplatsen så behöver ambulansflyg m.m. kunna landa i Stockholm.

I utredningen slås fast att regional utveckling förutsätter resor och transporter. Samtidigt görs bedömningen att en turbulent utveckling och en nedläggning av Bromma flygplats kommer att få konsekvenser för den regionala tillgängligheten. Regeringen bör, enligt utredningen, följa inrikesflygets utveckling och skulle om det visar sig behövas, kunna upphandla flygtrafik. Som en konsekvens av en eventuell nedläggning av Bromma flygplats känns en utveckling som kan leda till ett sådant behov, mycket oroande.

För Gotland och för andra orter runt om i Sverige fyller Bromma flygplats en funktion som Arlanda inte kan leva upp till. Närheten i total restid till Stockholm kan inte jämföras med förutsättningarna på Arlanda, där till exempel tidsåtgången från landning till ankomst till terminalen är alltför stor. Prisbilden för att resa kollektivt från och till Arlanda är också hög. Den lilla flygplatsen, Bromma, med den snabba incheckningen, flygplatshanteringen och närheten till Stockholm i kilometer, tid och kostnad gör flygplatsen mycket lämplig för tjänsteresor. Denna närhet bidrar till regionförstoring och flyttar Stockholm närmare resten av landet.

I utredningen beskrivs översiktligt konsekvenserna vid en överflyttning av Brommas trafik till Arlanda. Utredaren menar att en försämrad konkurrens kan leda till att både turtäthet och antal flygstolar minskar, och att den också kan medföra högre priser. Mindre flygbolag kan ha svårare att etablera sig, att få de slottider som önskas och därmed svårare att uppnå lönsamhet. Den möjliga följderna kan bli att flygbolagen väljer att inte trafikera sträckan. Även Swedavia ser i sin konsekvensanalys avseende förtida avveckling av Bromma, att flygtillgängligheten riskerar att försämrats, att konkurrens och utbud riskerar att minska och att högre flygpriser kan bli resultatet.

Riskerna med en försämrad konkurrens har många gånger tidigare påtalats av bland andra Gotland. Det är konsekvenser som kan drabba flygresenärerna och som i sin tur går ut över det gotländska samhället. Detta hämmar tillväxten på Gotland och i andra delar av landet. För Gotlands företag, näringsliv och samhälle är det oacceptabelt.

Situationen på Gotland är unik, det geografiska läget gör att alternativ till flyg- och färjetrafiken saknas. Läget gör att flygtrafiken har en mycket viktig roll i trafiksystemet.

Gotlands trafikråd, med representanter från näringsliv, organisationer och myndigheter, har utifrån Gotlands förutsättningar, definierat de viktigaste vad gäller flygtrafiken. Det handlar om trafik både till Bromma och till Arlanda, flygplatserna fyller olika funktioner och kompletterar varandra utifrån resenärernas behov. Viktigt är också möjligheterna till tidiga morgonturer till både Arlanda och Bromma liksom att över dagen kunna nå andra orter med reguljär trafik.

I utredningen konstateras också att Gotland har en särställning genom sitt läge och genom beroendet av flyg – och färjeförbindelserna, och att då en hög andel av flygpassagerarna använder Bromma, kan en avveckling av Bromma därför komma att påverka tillgängligheten.

Att det finns flygförbindelser till Bromma är avgörande för flera viktiga företags verksamhet på Gotland. För besöksnäringen ger två flygplatser i Stockholmsregionen ett bredare utbud och medför att fler resmöjligheter kan erbjudas. I utvecklingen mot färre och större arbetsmarknadsregioner är väl fungerande transportsystem

avgörande för pendling och transporter. För Gotlands möjligheter att kunna dra nytta av denna regionförstoring är trafiken till Bromma, med de snabba ”från dörr till dörr resorna”, central.

Avslutningsvis har Region Gotland, och många andra, många gånger agerat för att bevara Bromma flygplats. Vi menar att en avveckling av flygplatsen skulle leda till kraftigt försämrade förbindelser och allvarligt skada tillgängligheten till Gotland. Det skulle vara mycket begränsande för näringslivet, besökare och invånare. Vi menar att den regionala utvecklingen måste värnas och att en god tillgänglighet för inrikesflyget i hela landet måste säkerställas. Det görs bäst genom att bevara Bromma och fortsatt låta flygplatsen ingå i det nationella basutbudet av flygplatser.

Regionstyrelsen

Eva Nypelius
Ordförande Regionstyrelsen

Peter Lindvall
Regiondirektör